

ложеност на Аз-а в света. Драмата като жанров механизъм сякаш в най-голяма степен дава свобода за конфликтен сблъсък между образите на знаенето, познанието и действената им реализация. Яворовите пиеси са другото лице на така познатата поетическа саморефлексия на поета, в които субектът непрекъснато опознава себе си, конфликтвайки със социалните, нравствени, културни, сетивни граници на битието. Протагонистите в драмите на твореца сякаш повтарят безплодните гносеологически усилия на лирическия Аз да излезе извън границите на ратиото, да разшифрова метафизичната загадка.

Поетът се насочва към драматургияния език в момент, когато е изчерпал поетическата знаковост, в момент на лирическо замлъкване и нови жанрови търсения след 1910 г. Широко известна е авторовата предговореност на този процес / *"Стиховете ме отбавят почти. В тях човек не може да каже всичко, ако не е принуден да престоля всичко... Аз имам нужда да се изкажа по-напълно и по-ясно. И затова трябва да подиря друг жанр"*.¹ Драматургияният жанр се оказва новата територия за проиграване битийните трансформации на Аз-а. В конфликтната образност на неговите две пиеси можем да разчетем познатата художествена стратегия на автора по интерполиране на лични преживявания и страсти, процедура, добре позната от лириката му - от една страна, и художествените проекции на театралното, преводаческо и културно дело на писателя - драматург и артистичен секретар на НТ през този период. Поетът структурира и разработва елементите на драматичния конфликт като стилизирано естетско отношение към съществуващите социокултурни и литературни представи и норми, което, от една страна го прави зависим в изграждането на драматическата фикция от художествените програми и социални почерци на времето, а от друга страна, му дава свобода да разкрие своето отношение към съществуващите вече социални и културни модели у нас до Балканската война и да продължи посредством драматургияната фикция *разказа за своя живот*. Изследователите отдавна са разчели конфликтността в Яворовите пиеси през интерпретативните стратегии на модерната философско-аналитична драматургия от типа на

¹ Яворов. П. К. Събрани съчинения, Т.5, С., 1959.